

No. 39

ANUL IV
22 V 1935

Redacția și Administrația:
BULGAREȘTI
Calea Victoriei No. 6
TELEFON 5,70-13

Victoria

16 PAGINI 2 L E P

Director și proprietar:
MARTON HERTZ

Redactor responsabil:
ST. P. R. A. M. A. T. Y.

ZIAR COTIDIAN CU ULTIMELE NOUȚĂȚI ȘI ȘTIRI LITERARE

DUHOVNICUL + SATĂNEI

Frânghia se rupse și Petre Cara, nemernicul care își vânduse neamul,
se prăbuși în prăpastie (pag. 539)

O sectă grozavă

Ați auzit vorbindu-se de adventiști, inochentiști, baptiști, etc. — dar prea puțini dintre noi despre sectele păgâne cari se întâlnesc la tot pasul în continentele sălbatice și a căror activitate este de-adreptul criminală. Astfel, prin apropierea deltei Gangelui, fluviul sfânt al Indienilor, există o sectă dintre acestea, care se închină unui zeu misterios, aducându-i jertfe omenești, în chipul cel mai rafinat. Niște exploratori au căzut în mâinile acestor sălbateci și aventurile lor întrec orice închipuire omenească. Ele sunt descrise cu amănunțime în vol. 104 al „Aventurilor echipajului DOX”, apărut recent și care se găsește de vânzare pretutindeni cu cinci lei exemplarul.

De ce Săptămâna Cărții și de ce nu Anul Cărții ?

„Colecția celor 15 Lei“

oferă publicului cititor de două ori pe lună câte un volum din capodoperele literaturii române și străine, numai pentru suma de lei 15.

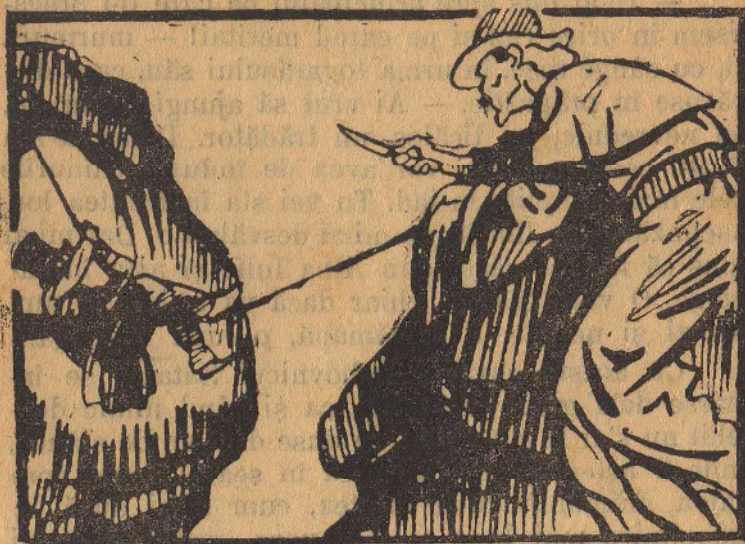
„Colecția celor 15 lei“
a rezolvat criza cărții

Cumpărați ultimul volum și vă veți convinge
Se află de vânzare la librării și vânzători de ziare.

Inst. de Arte Grafice „Eminescu“ S. A, Str. Saligny No. 2

— Ți spun... Ți spun... numai prinde coarda... Se rupe... Ilinca este... ah, popă blestemat, trebuie să-ți spun... coarda... Ilinca este la Alba Iulia... Ți-am spus, prinde frânghia, acum, să pot trece... prinde-o!

Dar Duhovnicul Satanei, în ochii căruia se aprinsese iarăși focul iadului, deoarece aflase măcar localitatea în care se găsea urmașa principelui Volf-gang, nu se grăbi să-și scape tovarășul. Dimpotrivă, el întrebă liniștit, fără să-i pese că frânghia se subția tot mai mult în locul unde o tăiasе pumnalul:

— Și anume unde la Alba Iulia?

— Scârnăvie, nu-ți ajunge că știi că este la Alba Iulia? — scrâșni Cara și ochii i se injectară de sânge, de mânie neputincioasă și de groază. — Ah, trebuie să-ți spun totul... frânghia... prinde-o... se rupe... La Alba Iulia... în casa...

Era prea târziu. Restul cuvintelor lui Petre Cara se pierdură într'un răcnet înfiorător, într'un răget ca de fiară rănită de moarte.

Frânghia se rupsesе și Petre Cara, nemernicul care își vânduse neamul, care își trădase frații de sânge, își ucisese mama, pe propria lui mamă, se

prăbuși spre fundul întunecos și înfrigorator al prăpastiei. (Coperta).

Se împlinise, pe semne, blestemul rostit de mama lui cu gură de moarte, blestemul rostit pe când își dădea sufletul cu cuțitul înfipt în inima ei de propriul său frău...

Duhovnicul Satanei rămăsese acum singur stăpân pe comoara principelui Wolfgang și pe prețioasele documente.

— Te-ai dus spre principatul pe care ți-l pregătisem în orice caz și pe care-l merita! — murmură el, cu sânge rece, în urma tovarășului său, care dispăruse în prăpastie. — Ai vrut să ajungi domn, tu, un nevrednic, un ticălos, un trădător. Domn te-am făcut, peste cei cari vor avea de îndurat chinurile cele mai cumplite în iad. Tu vei sta în fruntea lor. Ascunzătoarea Ilincăi nu mi-ai desvăluit-o! Dar mi-ai spus că fata se găsește la Alba Iulia și asta îmi ajunge. O voi găsi eu chiar dacă va trebui să umblu zi și noapte, o săptămână, o lună întreagă...

Cu aceste cuvinte Duhovnicul Satanei se întoarce dela gura prăpastiei, ca și când nimic deosebit nu s'ar fi întâmplat, se duse dincolo de stâncă, unde îl așteptau caii, se urcă în șea și porni spre Galda, frământându-și mintea, cum să-și ducă la îndeplinire mai bine și mai ușor, restul planului său diabolic.

Până acum totul îi mersese de minune. Dacă norocul, sau Diavolul îl ajutau și mai departe, atunci...

60. — Fényes și Hoborgo.

Situația lui Coriolan și a lui Horia era des-nădăjduită.

Între ei și primele două cete de panduri, cari ocoliseră orașul spre a le ieși înaintea, nu mai erau

decât vreo sută cincizeci de pași. Iar calul lor, nu mai putea să-i poarte pe amândoi.

Le dăduse Coriolan o lecție teribilă și binemeritată celor cinci fii de magnați unguri, cu care se bătuse în duel, dar se pare că această lecție urma să-l coste propria-i viață.

După cum am arătat la timpul său, însă, voinicii erau hotărâți să-și vândă pielea cât mai scump.

Coriolan oprise calul și, cum Horia avea piciorul scrântit, îl ajută pe prietenul său să coboare din șea și să se așeze pe pământ, deoarece în picioare nu se putea ține.

Amândoi ridicară apoi cocoașele pistoalelor și își făcură semnul crucii.

Știau că clipele de viață le erau numărate.

Vor doborî ei cu gloanțe, doi, trei, patru panduri și la nevoie, nu s'ar fi temut să se măsoare cu spada cu ceilalți patru.

Din nefericire însă, dușmanul nu era alcătuit numai din cei opt Unguri, cari veneau spre ei, patru din spre dreapta, patru din spre stânga.

Din spre poarta cetății venea grosul pandurilor, în frunte cu colonelul lor și cu Năpârca din Galda.

Intre această grupă de Unguri și fugari mai era încă o depărtare de vreo cinci sute de pași.

Dar ce însemnează cinci sute de pași, pentru cai învățați să alerge poște întregi?

Abia dacă voinicii apucau să-și încrucîșeze spada cu pandurii ce mai rămăneau după ce-și descărcau pistoalele, și ceata Năpârcii din Galda sosea și ea la fața locului.

— Fii cu luare aminte, frate Horia! — zise Coriolan Cristior și ridică mâna dreaptă, în spre una din cetele celor opt panduri dintâi — când voi da semnalul, descarcă primul pistol! Dar ochește cât mai bine! Cu cât vom doborî mai mulți din acesfia, cu atât se vor speria mai mult oamenii Năpârcii. Ochește, frate Horia...

Cele două cete de panduri, veneau ca volbură, învârtindu-și săbiile amenințător prin aer, deoarece își dădeau seamă că fugarii nu le mai puteau scăpa.

Depărtarea dintre ei și voinicii Români se micșora văzând cu ochii O sută de pași... optzeci... șaiszeci... cincizeci... patruzeci...

— Foc! — răsună glasul metalic al lui Coriolan Cristior.

Două detunături, apoi îndată încă două.

Strigăte de mânie, de durere și sălbatec nechezat de cai răspunse la focul Moților.

Cele două cete de panduri se opriră, ca trăsните.

Trei Unguri se prăbușiră de pe cai, doi loviți de Coriolan, unul de Horia. Cel de al patrulea plumb al lui Horia, nu-și nimerise ținta, deoarece calul făcuse o săritură la o parte, apoi, fără ca însă călărețul să-l mai poată stăpâni, se întoarse și o luă la fugă înapoi.

Efectul moral fu însă mult mai mare decât cel material.

În urma acestui atac neașteptat și mai ales în urma pierderii suferite, Ungurii își pierdură ca-

pul, nu-și mai putură stăpâni animalele speriate și acestea o luară înapoi, peste câmp.

Din ceata lui Szomoroky se ridică un urlet sălbatec. Era urletul de mânie al Ungurilor, cari își vedeau tovarășii fugind așa, după o primă încăierare, era strigătul menit să-i încurajeze pe aceia, cari își pierduseră capul.

Și firește că aceste strigăte sălbatece nu rămaseră fără rezultat.

Pandurii, cari își lăsaseră caii în voia lor, încurajați de tovarășii lor pe de o parte, iar pe de alta temându-se de pedeapsă, frânară din răspuneri și apoi își întoarseră caii din nou spre fugari.

Se răslețiseră însă mult și se îndepărtaseră de voinici.

În vremea aceasta însă, se petrecu ceva, ce pe Coriolan mai ales, îl uimi cu desăvârșire.

— Frate Horia — zise el — ce este asta?

Horia întoarse capul spre pădure, încotro arătase Coriolan și un strigăt de bucurie îi ieși din piept.

Din spre pădure veneau în goană nebună, veneau ca vântul, părând ființe din altă lume, doi cai. Pe unul din ei călărea un băiat, un flăcău, îmbrăcat în straie moțestă.

Era Imbroane, era feciorul căruia Horia îi lăsase în păstrare cei doi cai ai prefectului, în marginea pădurii, iar caii erau minunații armăsari Fényes și Hoborgo, pe cari Horia îi luase cu violenție din grajdul prefectului.

El îi lăsase în marginea pădurii, pe seama lui Imbroane, iar pe platoul unde se desfășura duelul venise cu ceilalți doi cai, cumpărați dela Sârboaică, deoarece voinicul își făcuse socoteala, dreaptă, de altfel, că, cu Fényes și Hoborgo nu se putea arăta pe platou, deoarece oricine i-ar fi recunoscut și tot planul lui cădea în baltă.

Dar ce căuta Imbroane acum cu caii pe câmp?

Totuși nu se întâmplase nimic deosebit.

Imbroane stătea cu caii în marginea pădurii și aștepta venirea lui Horia, după cum îi spusese acesta.

La un moment dat, Moțul auzi patru detunături și, curios, veni până la cei mai din margine copaci ai pădurii.

Atunci, văzu cele trei cete de panduri, îi văzu pe cei doi voinici și înțelese îndată ce se petre-cuse, când mai văzu și pe cei trei panduri tăvălin-du-se în sângele lor pe pământ.

Horia îi spuse că este vorba de salvarea unui mare fiu al neamului și cum nu era băiat prost, Imbroane pricepu îndată că acest fiu al neamului, trebuie să fie voinicul, care stătea în picioare lângă pandurul, în care îl recunosc pe Horia.

Atunci, inimosul Moț, nu stătu mult pe gân-duri, ci se aruncă în spinarea lui Hoborgo, — îl luă pe Fényes de frâu și porni în goană nebună spre cei doi Români.

Știa că se joacă cu viața, știa că se putea în-tâmpla să ajungă prea târziu și să fie ucis de Unguri, fără să fi venit măcar în ajutor celor doi voinici, dar Imbroane nu se sinchisea de asta.

Doi vrednici fii de Moț erau în primejdie, trebuiau ajutați, sau trebuia măcar să încerce să-i ajute, împotriva „cocoșilor” împotriva blestemaților panduri.

— E Imbroane! — exclamă Horia, cu ochii stră-lucitori de bucurie. — Vine cu caii prefectului... Sunt cei mai iuți cai din tot Ardealul. Dacă mai apucă să ajungă la noi înainte de un nou atac al pandurilor, suntem salvați.

Coriolan ar fi vrut să întrebe ce era cu caii aceștia, cine era Imbroane, cum ajunsese el la caii prefectului. Inșă nu aveau vreme pentru întrebări.

Îi ajungea să știe că acești doi cai puteau să fie salvarea lor, dacă acela care îi pâna ajungea la vreme lângă ei.

Dar dela pădure și până la locul unde descălecaseră voinicii, mai erau vreo două sute de pași, pe când pandurii primelor două cete, chiar dacă se răsfiraseră, tot nu se depărtaseră peste o sută de pași.

Afară de asta, și Ungurii conduși de Năpârca din Galda veneau ca o furtună.

Coriolan căută să-și dea seamă repede, care era situația și dacă aveau sorti de scăpare.

Oricât de iuți ar fi fost caii prefectului, totuși, pe o depărtare atât de mică, ei nu puteau sosi la voinici înaintea primilor cinci panduri, cari mai rămăseseră în viață din cele două cete. Afară de asta, chiar dacă te miri prin ce minune, Coriolan și Horia izbuteau să-i țină în loc pe aceștia cinci, până să sosească Imbroane, până să încalcece ei pe cai, aveau timp și Szomoroky cu ai săi să se apropie într'atâta, încât gloanțele lor să doboare măcar caii veniți în ajutor.

Așa dar, în chip firesc, salvarea, în care voinicii nădăjduseră o clipă, părea iluzorie, părea de neînfăptuit.

Totuși, Coriolan nu desnădăjdui.

După ce măsură din ochi depărtarea dintre Unguri și Imbroane, se întoarse spre Horia și-i zise:

— Frate Horia, ține cel de al doilea pistol gata. Dar să nu tragi decât numai când îți voi spune eu. Iar atunci, nu vei trage în Unguri, nu vei trage în călăreți, ci în cai. Caută ca fiecare plumb să nimerească. Nu e greu. Calul oferă o țintă mai mare decât călărețul.

Horia vru să întrebe pentru ce această tactică, dar nu mai avu timp.

— Fli cu luare aminte, Horia! — se auzi glasul lui Coriolan, care își și pregătise pistolul.

Cei cinci panduri, se adunaseră din cele patru direcții ale vântului, în care se răspândiseră și acum veneau împreună spre fugari.

Șaizeci de pași... cincizeci de pași... treizeci...

Dela Imbroane până la voinici, aproape o sută de pași încă...

— Foc! — strigă Coriolan atunci.

Două detunături și îndată încă două.

Un cal, nimerit în frunte, se prăbuși pe loc. Alți doi, mai făcură câteva salturi și căzură și ei.

Al patrulea, nimerit pe semne mai puțin grav, se speria și o luă razna peste câmp, fără ca pandurul de pe el să fie în stare să-l stăpânească.

Mai rămăsese un singur Ungur călare, care venea ca o nălucă în spre voinici.

Fără îndoială că pandurul n'ar fi cutezat să se apropie, căci era unul singur. Dar calul înainta într'un galop prea nebunesc, ca să mai poată fi oprit. Afară de asta, împușcăturile, căderea celorlalți cai, enervaseră animalul, care cu toate că nu era rănit, dar nu mai asculta de stăpânul său și mergea orbește, înainte.

— Horia — strigă atunci Coriolan. — O sforțare... În picioare... Sabia în mână. Ne trebuie calul...

Cuvinte scurte, dar destul de grăitoare pentru o minte ageră.

Horia pricepu ce vroia prietenul său.

Fără să se sinchisească de durerile îngrozitoare pe care i le pricinuia orice mișcare, el se ridică în picioare și, cu sabia gata de a lovi, așteptă.

O clipă... două...

Pandurul ajunsese la voinici. Ținea și el sabia ridicată, dar... încotro să lovească?

Până cu o secundă mai înainte, Coriolan stătuse lipit de Horia.

În clipa însă, în care calul ajunsese la un pas de el, sări la o parte, făcând loc animalului să treacă înainte.

Mișcarea aceasta îl ului pe pandur, deoarece, de unde până atunci se pregătise să lovească în dreapta, acum deodată se trezi că îl pândeau două săbii: una în dreapta, alta în stânga.

Zăpăcit, el nu lovî nici în dreapta și nici în stînga.

În schimb, sabia lui Coriolan căzu ca fulgerul pe mijlocul Ungurului, care se frânse în două, cum se frînge o foaie de hîrtie.

Și atunci, spre uimirea și nedumerirea lui Horia, chipeșul Român se agăță de piciorul pandurului și cîntă clipi din ochi, sări în spatele lui pe cal.

— Nu mă așteptam! — își zise Horia, trist. Se vede însă că teama de moarte l-a cuprîns chiar și pe el, omul atît de tare și acum fuge, lăsîndu-mă pe mine pradă Ungurilor.

Intr'adevăr, se părea că iubitul Ilincăi vrea să fugă. Calul alerga! Ceva mai încet, este adevărat, dar continua să alerge spre pădure, în vreme ce Szomoroky cu ai săi nu mai erau decît la vreo sută de pași de Horia.

În clipa însă, în care Coriolan ajunsese în dreptul lui Imbroane, care venea cu caii prefectului, calul lui descrie un mic cerc și alăturîndu-se lui Imbroane alerga acum din răspuțeri în spre Horia.

În același timp, Coriolan, izbuti să arunce din șea trupul însîngerat al pandurului și să rămână singur pe cal.

Toate acestea se petrecuseră cu o iuteală atît de mare, încît Horia nu izbutise să priceapă ce se întîmplase și pentru ce anume voise Coriolan cu tot dinadinsul să pună mîna pe calul pandurului.

Fiindcă acum își dădea seamă că voinicul nu vîrse să fugă și că totul nu fusese făcut, decît cu un scop anumit.

Imbroane și Coriolan ajunseră la Horia.

Ungurii cu colonelul și Szomoroky însă se apropiaseră și ei.

Colonelul și cu Szomoroky, cari erau în frunte, la vreo două zeci de pași de ceilalți panduri, își descărcară pistoalele în spre voinici.

Dar gloanțele nu ajunseră până la cei ochiți. Sau chiar dacă ajunseră, nu mai aveau puterea să le facă vreun rău, fiindcă un plumb care isbi cisma lui Horia — și tocmai în piciorul scrântit — căzu la pământ, de parcă ar fi fost o piatră.

— Pe cai! — răsună porunca lui Coriolan, care sări din șea, se repezi la Horia și-l ajută să se urce pe Fényeș.

Între timp, Imbroane descălecăse de pe Hoborgo, pe care acum sări nepotul contesei Veturia.

— Imbroane — strigă Coriolan feciorului. Calul acela este al tău. Fugi, în altă direcție, să nu te prindă Ungurii! Caii noștri sunt mai iuți, nu te poți ține de noi. Pandurii vor căuta însă să pună mâna pe noi și dacă o iei în altă parte, scapi!

Acum pricepuse Horia pentru ce voise Coriolan să pună mâna pe calul pandurului cu orice preț: pentru Imbroane!

Sufletul nobil al lui Coriolan Cristior nu se putea împăca cu gândul că el va scăpa și salvatorul său va cădea în mâinile Ungurilor. Și cu toate că propria lui viață era amenințată, el totuși găsi vreme să se gândească și la salvarea lui Imbroane.

Flăcăul nu așteptă să i se spună de două ori. Intr'o clipă fu în șea și o luă în spre pădure.

Era și timpul!

Când Coriolan și Horia își întoarseră caii, printre urletele de mânie ale Ungurilor se auziră și două detunături.

Colonelul și contele Szomoroky trăseseră din nou și de data aceasta gloanțele șuierară pe la urechile voinicilor, fiindcă între urmăriți și urmăritori nu mai era decât o depărtare ca de o aruncătură de piatră.

Și dacă tocmai în clipa aceea, Românii nu și-l întorceau caii, cine știe, dacă revoluția dela 1784 îl mai avea pe Horia ca conducător și cine știe dacă bravul Coriolan Cristior scăpa de răzburarea Ungurilor.

De data aceasta, nu destoinicia lor, ci numai voia lui Dumnezeu îi scăpase dela moarte.

Fényes și Hoborgo se ridicară în două picioare, apoi tășniră ca o săgeată înainte.

După ei veneau Ungurii Năpârcii din Galda înjurând, blestemând, urlând.

Zadarnică trudă însă!

Cei doi voinici călăreau pe cei mai buni cai din Ardeal și, în câteva minute ieșiră din bătai: pistoalelor ungurești.

— Mai domolește-ți armăsarul, frate Horia — strigă atunci Coriolan prietenului său — căci altfel Năpârca va renunța să ne mai urmărească și pandurii se vor lua după Imbroane. Să ținem cât timp depărtarea aceasta între noi și panduri, ca Imbroane să aibă vreme să se facă nevăzut. Dacă vor vedea că depărtarea nu mai crește, Ungurii tot vor mai trage nădejde să ne prindă și tot se vor mai ține de noi.

Așa și făcură, încă vreo zece minute.

În tot acest răstimp de goană prin pădure, pe un drum destul de bun de altfel, depărtarea dintre fugari și urmăritori nu mai crescă.

Când apoi Coriolan crezu că Imbroane este în afară de primejdie, îi zise lui Horia:

— Acum, înainte și cât mai repede, frate Horia!

Peste o jumătate de ceas voinicii abia dacă mai auzeau strigătele Ungurilor...

61. — O nouă nădejde.

În Cetea, satul cel mai apropiat de Galda, era un cârciumar armean, cu numele Ibrasian.

18 Era un om cumsecade, liniștit și vindea rachiu și vinul la prețuri destul de omenoase, din care cauză și era iubit de Moți, ceea ce însemna o raritate în simțimintele Moților față de cârciumari.

Ibrasian era însă bun și el cu Românii — și

era bun, fiindcă un Român îl ajutase să deschidă cârciuma în Galda.

Pe vremuri, Ibrasian fusese foarte bogat. El avusese însă nenorocul să facă unele afaceri de vite, care-l aduseseră în sapă de lemn.

I s'a întâmplat anume ca, două transporturi mari de vite să-i piară aproape în întregime, din pricina unei molimi ce se abătuse asupra animalelor și negustorul ungur căruia îi vânduse marfa, îl urmări până în pânzele albe, pentru nepredarea vitelor și-i vându tot ce agonisise omul într'o viață întreagă.

Ajunsesse cerșetor și trăia din ceea ce-i dădeau iobagii de milă.

Și ce putea să dea un biet iobag!

Odată, voi să ceară de pomană și la castelul din Galda.

Szomoroky, însă, îl dădu afară, poruncind argaților să-i mai tragă și o bătaie fiindcă a îndrăznit să vină să cerșească la castelul lui.

Pe când Ibrasian pleca dela castel cu fața învinetită de lovituri, în loc de o bucată de pâine, se întâlni cu Coriolan.

Voinicul îl opri și-l întrebă ce i s'a întâmplat.

Bietul om își spuse pățania și purtarea conțelului îl infuria pe voinic.

Ca să răsplătească el cu bine răul făcut de Năpârca din Galda, Coriolan nu numai că-i dădu de pomană un ban de argint, dar îl și întrebă:

— Spune-mi, Ibrasian, ce ai putea să faci dumneata, spre a-ți câștiga o bucată de pâine mai puțin amară decât aceea ce o primești de pomană?

Armeanul clătină capul și răspunse cu tristețe:

— Am primit în viață lovituri prea mari și nu mai am tăria sufletească să mă apuc din nou de lucru. Și apoi, chiar dacă aș vrea să fac ceva, cu ce să încep? Pentru orice negustorie îți trebuie bani. Or, eu nu am cu ce să-mi cumpăr un colț de pâine.

Coriolan căzu pe gânduri. Apoi îl întrebă:

— Și acum unde te duci?

— Nu știu nici eu! — răspunse bietul cerșetor. — În alt sat... care-mi va ieși mai întâi în cale.

— Cel dintâi sat este Cetea — zise Coriolan. — Du-te la Cetea și nu pleca de acolo până mâine seară. Eu vreau să te ajut.

Peste două săptămâni, Ibrasian, pe care nu-l cunoștea nimeni prin împrejurimi, deschise o cârciumă în Cetea, cu banii dați de Coriolan.

Și, prin aceasta, Coriolan făcuse un îndoit bine.

Îi făcuse bine nenorocitului Armean, că-l strânse de pe drumuri, și le făcuse bine și iobagilor.

Fiindcă, la cârciuma din Cetea, oricare dintre săteni putea să vină și să târguiască pe datorie, plătind când putea, fiindcă nimeni nu venea să-i vândă patul în care dormea, fiindcă nu-și plătea datoriile, cum făcea alți cârciumari.

— Sunt destul de nenorociți bieții iobagi — îi spusese Coriolan lui Ibrasian, când îi dăduse banii pentru cârciumă — pentru că măcar bucuria unui pahar de vin să le-o lăsăm. Românii n'au dreptul să țină cârciumă. Tu, însă, ai. Uite, aici îți dau banii cari îți trebuiesc pentru a deschide prăvălie. Oricare om din Cetea va veni însă la tine și îți va spune să-i dai pe datorie, îi dai. Iar când nu-ți va plăti, nu te vei duce să-l părăști contelui, căci îți voi plăti eu pentru el. În fiecare lună vei veni la mine cu lista acelor cari nu ți-au plătit și cari crezi tu că nici nu vor putea plăti și-ți dau eu banii. Nu vei da însă nimănui prea mult. Tuturor cu măsură. Și încă ceva: nimeni nu trebuie să știe că eu ți-am dat bani să deschizi cârciumă. Aici nu te cunoaște nimeni, așa că nici nu va veni cineva să te întrebe de unde ai avut bani.

Din ziua aceea bieților iobagi din Cetea le

merse mai bine. măcar în ceea ce privește uitaarea procurată de vin.

Când n'aveau bani — și aproape niciodată nu aveau — se duceau la cârciumă și taica Ibrasian le dădea pe datorie, fiecăruia până la o oca de rachiu pe săptămână, sau două ocale de vin.

Mai mult, nu!

Unii plăteau, foarte puțini, căci foarte puțini erau aceia, cari puteau câștiga un ban, iar altora, după un an li se ierta datoria.

— Să fie de pomană morților aceluia care dă! — spunea Ibrasian și, firește, că se gândea la Coriolan.

La acest Ibrasian, om de încredere al său, își duse acum Coriolan caii, pe Hoborgo și pe Fényes, după ce scăpă de urmărirea lui Szomoroky și a pandurilor și voia să se întoarcă în peștera Pietrarniței.

Voinicul nu-i ascunse Armeanului adevărul în privința cailor și încheiă astfel:

— Cai ca aceștia nu mai găsesc nu numai în Ardeal, dar nici în toată Țara Ungurească. N'as vrea, deci, să-i pierd, dar și să-i țin la tine mi-e teamă, fiindcă se poate întâmpla să-i recunoască cineva și atunci intri în belea.

— Așa este! — răspunse Armeanul. De altfel, dacă zici că sunt ai prefectului din Alba Iulia, acesta îi va căuta prin toată țara și, deci, nici să te folosești de ei nu vei putea.

— Tocmai de aceea — răspunse Coriolan cu tristețe — cu toate că mă doare inima de ei, dar n'am altceva de făcut, decât să le dau drumul, să se ducă în voia lui Dumnezeu. Ibrasian, la noapte, scoate-i din grajd și ia-i la goană!

Armeanul clătină însă capul, apoi, după o scurtă gândire zise:

Cereți mâine numărul 40 tuturor chioșcarilor și vânzătorilor de ziare — 2 lei exemolarul